

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Skóla- og frístundaráðsfulltrúar Sjálfstæðisflokksins, Framsóknar og Viðreisnar.

Reykjavík, 15. júní 2026
SFS26060089

TILLAGA

Tillaga skóla- og frístundaráðsfulltrúa Sjálfstæðisflokksins, Viðreisnar og Framsóknarflokksins um að leggja matsferilinn fyrir alla árganga í borgarreknum grunnskólum einu sinni á ári.

Lagt er til að Matsferill Miðstöðvar menntunar og skólaþjónustu (MMS) verði lagður fyrir í borgarreknum grunnskólum einu sinni á ári og gengið verði til samtals við sjálfstætt starfandi skóla um að gera slíkt hið sama. Jafnframt verði tryggt að unnið verði markvisst með niðurstöður prófanna og þeim fylgt eftir með aðgerðum, með það að markmiði að hámarka líkur á námslegum framförum allra nemenda. Markmiðið er að tryggja jafnræði í námi, styðja faglegt starf skóla og bæta námsárangur og til lengri tíma að skólakerfi Reykjavíkurborgar verði í fremstu röð. Til þess að svo megi verða eru sett tvö mælanleg markmið sem fylgt verður eftir með árlægum gögnum matsferilsins:

- Að hækka, á hverju skólastigi og ár frá ári, hlutfall nemenda sem nær væntri framvindu milli ára samkvæmt aldursbundnum viðmiðum matsferils.
- Að fækka markvisst í þeim hópi nemenda sem mælist undir hæfniviðmiðum í lesskilningi, lesfimi og stærðfræði, jafnt í öllum skólum óháð félagslegri stöðu.

Greinargerð

Matsferill er námsmatskerfi sem dregur upp heildstæða mynd af námslegri stöðu og framförum nemenda reglulega yfir skólagönguna.

Í Matsferli eru stöðu- og framvindupróf sem lögð eru fyrir í:

- Lesfimi
- Lesskilningi
- Stærðfræði

Prófin í lesskilningi og stærðfræði eru útbúin fyrir alla árganga frá 4. upp í 10. bekk, en eru skyldubundin fyrir nemendur í 4., 6. og 9. bekk. Lesfimiþrófin eru valkvæð og í boði fyrir alla árganga.

Tillagan nýtir matstæki sem ríkið leggur skólum til og er leið til að styrkja skólastarf og auka jafnræði og á sér traustan stuðning í alþjóðlegum rannsóknum. Þó er það ekki fyrirlögn prófanna í sjálfu sér sem skiptir mestu máli heldur það sem á eftir kemur: að vinna markvisst úr niðurstöðunum, setja þær í samhengi við aðrar breytur og fylgja greiningunum eftir með aðgerðum. Þá fyrst verða gögnin gagnleg og leiða til raunverulegra framfara hjá börnum, skólum og skólakerfinu í heild. Með því að samþykkja a.m.k. árlega fyrirlögn í lesfimi í öllum árgöngum grunnskólans og árlega fyrirlögn í 4. – 10. bekk í stöðu- og framvindumati í lesskilningi og stærðfræði gengur Reykjavík lengra en lög kveða á um.

Rannsóknir sýna að þegar skólar byggja ákvarðanir á gögnum batnar námsárangur nemenda. Í umfangsmikilli rannsókn van Geel og féлага (2016) á 53 grunnskólum jókst árangur sem nam um einum auka skólamánuði, og ávinningurinn var mestur í skólum þar sem félagsleg staða var lág. Sambærilegar niðurstöður hafa fengist í fleiri samanburðarrannsóknum (Keuning o.fl., 2019). Þetta styður kjarna tillögunnar: að nýta gögn til umbóta og jafnræðis, ekki til röðunar.

Regluleg, leiðsagnarmiðuð fyrirlögn matsferils er sömuleiðis vel rökstudd. Yfirlitsrannsókn Sortwell og féлага (2024) á þrettán safngreiningum sýnir að leiðsagnarmat hefur almennt jákvæð áhrif á nám. Greining á PISA-gögnum frá tæplega 152.000 nemendum í 19 löndum staðfestir að kerfisbundin eftirfylgni með framförum tengist betri námsárangri (Yan og Chiu, 2023).

Mikilvægt er að leggja áherslu á að meta framfarir fremur en stöðu og greina snemma þá nemendur, árganga og skóla sem þurfa stuðning og þá hvaða stuðning. Slík snemmtæk og gagnadrifin nálgun gerir kennurum, skólastjórnunum og skólayfirvöldum í Reykjavík kleift að grípa fyrr inn í og beina fjármagni þangað sem þörfin er mest.

Fyrir Reykjavíkurborg er þetta tækifæri til að byggja upp skólakerfi þar sem ákvarðanir hvíla á traustum gögnum og markmiðið er að hámarka námsframfarir allra barna.

Heimildir

- van Geel, M., Keuning, T., Visscher, A. J. og Fox, J.-P. (2016). Assessing the effects of a school-wide data-based decision-making intervention on student achievement growth in primary schools. *American Educational Research Journal*, 53(2), 360–394. <https://doi.org/10.3102/0002831216637346>
- Keuning, T., van Geel, M., Visscher, A. J. og Fox, J.-P. (2019). Assessing and validating effects of a data-based decision-making intervention on student growth for mathematics and spelling. *Journal of Educational Measurement*, 56(4), 757–792. <https://doi.org/10.1111/jedm.12236>
- Sortwell, A., Trimble, K., Ferraz, R., Geelan, D. R., Hine, G., Ramirez-Campillo, R., Carter-Thuiller, B., Gkintoni, E. og Xuan, Q. (2024). A systematic review of meta-analyses on the impact of formative assessment on K-12 students' learning: Toward sustainable quality education. *Sustainability*, 16(17), Article 7826. <https://doi.org/10.3390/su16177826>
- Yan, Z. og Chiu, M. M. (2023). The relationship between formative assessment and reading achievement: A multilevel analysis of students in 19 countries/regions. *British Educational Research Journal*, 49(1), 186–208. <https://doi.org/10.1002/berj.3837>